

Masat që duhen marrë për menaxhimin e periudhës së mëmëzimit.

Si t'ia dalësh mbanë udhës së vështirë deri në fazën e shkëputjes.

Me përdorimin e gjenetikave që japin numër të lartë të gicave të pjellë, lindja e 14 gicave të gjallë për pjellje nuk është më e rrallë. Rritja e sasisë së pjelljeve ndikon në zgjatjen e procesit të lindjes dhe në peshën reale të gicave. Pjellshmëria e lartë shoqërohet zakonisht me peshën e ulët në lindje, zgjatjen e procesit të lindjes dhe me rritjen e gicave me peshë të lehtë dhe i vë mbarështuesit të gicave para sfidave të reja.

Ing. Peter Salmutter – përfaqësues i Schaumann për Europën Juglindore

T'ia dalësh me sa më pak humbje në rastet e një numri të lartë lindjesh, mund të realizohet vetëm me një menaxhim kompleks të stallës dhe të të ushqyerit. Furnizimi i mjaftueshëm me kulloshtër vë bazat për një mbarështim të suksesshëm të gicave në fazën e mëmëzimit. Një proces i natyrshëm gjatë ditëve të laktacionit, ndikon në një rritje graduale të sasisë ditore të qumështit të dosës. Veçanërisht gjatë ditëve të para, në pjelljet me 13 gica, sa vjen e krijohet një deficit në furnizimin me qumësht. Duke marrë parasysh edhe humbjen në peshë të dosave, të ushqyerit suplementar i gicave bëhet i pa evitueshëm.

Orët e para të jetës janë vendimtare

Gicave me peshë të lehtë dhe të dobët u nevojitet që në fillim një përkujdesje e veçantë. Përdorimi i zëvendësuesve energjikë me pastë SchaumaLac Pro Activ ndihmon për një start maksimal në jetën e gicit. Pasta u duhet dhënë, që në orët e para të lindjes. Pasta në dispozicion dhe dhënia e energjitikeve i forcon gicat, të cilët janë të dobët për shkak të lindjes. Vitaminat e përzgjedhura dhe elemente në gjurmues me tretshmëri të lartë ndihmojnë në rritjen e sistemit imunitar. Suplementi i Schauman-Probitikums Bonvital stabilizon florën intestinale dhe shtyp bakteriet që shkaktojnë sëmundje si E.coli. Për të ushqyerit me suplement gjatë ditëve të para të lindjes, por dhe për gica të saposhkëputur të cilët janë rritur me mënyrë teknike të të ushqyerit, Schauman ofron zgjidhje të përshtatura. Krahas zëvendësuesve klasikë të qumështit si Bi-Lactal Premium dhe Bi-Lactal Plasma u fut përdorimi i qumështit Bi-Lactal Dessert në formëm qulli si zëvendësues i qumështit të dosës. Për periudhën që vijon, sipas zgjedhjes, vihen në dispozicion variante produktesh të peletuara apo edhe qull të miellizuar.

Të ushqyerit me Bi-Lactal Dessert

Qulli i kremuar i qumështit Bi-Lactal Dessertia zë efektivisht vendin e qumështit të dosës që në ditën e parë të lindjes. Komponentët e përshtatura dhe të shijshëm nxisin të ushqyerit dhe i ndihmon gicat gjatë fazës së parë, e cila është shpesh kritike edhe plot me humbje. Fermeri përfiton në shtimin e numrit të gicave të rritur për dosë në vit dhe një peshë me të madhe në fazën e shkëputjes dhe rritje më të shëndetshme. Mos prania e dosës në këtë fazë, përmirëson automatikisht nivelin e higjenës.

Në një eksperiment të bërë rishtazi, u vërejtën dhe u dokumentuan sërish efektet pozitive të të ushqyerit suplementar që në fillim me Bi-Lactal Dessert. Gicat e përdorur në eksperiment u ushqyen që nga dita e parë e deri në ditën e katërbëdhjetë të lindjes me qull të kremuar qumështi.

Grupi i kontrollit nuk mori zëvendësues qumështi. Të dyja grupeve u fillua t'u jepej që nga dita e dhjetë e lindjes prestarters normal. Për një kalim me më pak probleme nga përdorimi i zëvendësuesve të qumështit në konsumimin e ushqimeve të thata të fazës së shkëputjes, përdorimi i Bi-Lactal Dessert ka funksionuar mirë.

Gicat në grupin e eksperimentuar arrinin një shtim më të lartë në peshën ditore (+47 g), çka ndikonte në peshën e tyre në momentin e shkëputjes. Këto gica ishin ditën e shkëputjes së tyre (dita e 23-të) mbi 1 kilogram më të rëndë se ata të grupit të kontrollit.

Përparësitë e një peshe më të madhe në shkëputje duken qartë. Gicat janë më të shëndetshëm dhe janë kthyer tashmë në konsumues të mirë ushqimi. Ushqimit të mëvonshëm mund t'i reduktohet përqindja e përbërësve të futur si dhe e përbërësve të qumështit. Racionet ushqimore të cilat kanë konsum të lartë shumë mund të përgatiten me një kosto më të leverdisshme. Mënyra e rritjeve gjatë fazës së mëmëzimit ndikon shumë në rritjen e gicave deri në majmërim. Kështu shkurtohet me disa ditë periudha e rritjes dhe e arritjes së peshës së plotë trupore.

Përdorimi i mënyrës teknike të të ushqyerit ka dy objektiva: të rrisë numrin e gicave të mbijetuar dhe kështu të bëjë që gicat e një zhvillimi të njëjtë të kenë peshë të kënaqshme në momentin e shkëputjes. Për rritjen e suksesshme pa dosë që nga dita e tretë e lindjes, Bi-Lactal plasma është veçanërisht e përshtatshme si edhe për përdorimin e saj në të gjitha mënyrat e zakonshme teknike të të ushqyerit.

Zëvendësues qumështi të një vlere të lartë

Përbërësit dhe përmbajtja e zëvendësuesit të qumështit i është përshtatur në mënyrë të përsorur qumështit të dosës. Kështu gicat marrin proteinë plazme me tretshmëri të lartë, yndyrë të disponueshme, qumësht i skremuar, imunglobulina specifike, vitaminë dhe mikroelemente. Kombinimi i fermentuesve të qumështit e mbron atë nga thartimi dhe ndihmon në tretjen. Probiotiku BonVital ndihmon në shëndetin e mirë intensinal dhe rrit sistemin imunitar.

Zëvendësuesi i fermentuar i qumështit, Bi-Lactal Premium, është i përshtatshëm si për të ushqyerit suplementar të gicave, të cilët marrin qumësht prej dosës, si edhe për gicat të cilët rriten pa praninë e dosës dhe kanë vështirësi në zhvillim. Përmbajtja e qumështit të skremuar, i cili është lehtësisht i tretshëm, ndikon pozitivisht në rritje. Burime të disponueshme të yndyrnave mbështesin energjinë e sistemit imunitar të gicit gjatë javës së parë të jetës.

Çdo ndërmarrje duhet ta shikojë vetë dhe ta vendosë nëse rritja pa dosë me ndihmën e anëve teknike është e realizueshme ekonomikisht dhe rentabël.

Si t'i përballojmë më mirë fazat e vështira?

Diarretë, në fazën e mëmëzimit mund të kenë shkaqe të ndryshme. Për një gic të sapolindur infeksionet prej bakterieve E.Coli dhe mikroorganizmave të tjerë përbëjnë një rrezik të veçantë. Me këtë lidhen edhe humbjet e mëdha në lëngje edhe elektrolitë. Gicat dobësohen edhe bëhen pre e sëmundjeve dytësore. Veç kësaj, masa të marra në mënyrë të pamjaftueshme dhe vdekshmëria e lartë janë pengesë për një sukses në rritje.

Për një rritje me pak humbje në fazën e mëmëzimit, nevojitet një profilaksi e diarresë. Me Schauman-Isolyt gicave u sigurohet një mbarëvajtje optimale në fazën e mëmëzimit dhe të shkëputjes. Natriumi dhe Kaliumi stabilizojnë përqindjen e elektroliteve. Glukoza rezulton në një furnizim të shpejtë me energji. Për më tepër substancat prebiotike ndihmojnë në një tretje optimale si edhe eliminimin e bakterieve E.Coli dhe të mikroorganizmave të tjerë të dëmshëm.

Një rritje e shëndetshme me Bonvital

Gjithnjë e më shpesh bëhen pyetje se si të gjendet zgjidhje për stabilizimin e imunitetit edhe të metabolizimit. Në qendër të vëmendjes është mikroflora stabile e zorrës së hollë.

Studimet në universitetin e Berlinit tregojnë qartazi efektin pozitiv që ka Bonvital-i tek gicat në fazën e mëmëzimit. Duke shtuar Bonvital-in në ushqime, pesha e gicave në momentin e shkëputjes do të përmirësohet ballë asaj të grupit të kontrollit. Sidomos gjatë tre ditëve të para pas lindjes si edhe gjatë që prej javës së tretë të jetës, tek gicat u panë përpindje më të larta rritjeje.

Gicat e grupit të Bonvital morën më shumë presterter. Ky efekt ishte veçanërisht i fortë në javën e katërt të jetës. Me Bonvital u përmirësua edhe përqëndrimi i jashtëqitjes gjatë gjithë periudhës së mëmëzimit, në këtë rast ndryshimet u panë sidomos gjatë javës së tretë edhe të katërt të fazës së mëmëzimit.

Të gjitha produktet Schauma dhe SchaumaLac përmbajnë Probiotikum Bonvital, me anë të të cilit përmirësohet dhe stabilizohet shëndeti intensinal dhe i imunitetit dhe arrihen rezultate më të larta. Një sërë eksperimentesh edhe përvojash të punës në praktikë e vërtetojnë pasjen e suksesit me përdorimin e Bonvital-it në riprodhimin e gicave.

Edhe për rritjen në fazën e mëpasshme të gicave, koncepti me emrin Schauman ofron zgjidhje individuale, që të bëhet përzjerja e ushqimit në vetë feramat ose me apart ushqimi të transportueshëm. Ushqimi dhe zëvendësuesit e tyre mund të merren edhe direkt nga Schauman ose nga ndonjë firmë.

Të rrisësh rendimentin me fermentues ushqimi Schaumann

Kombinacione të caktuara të fermentuesve organikë janë një alternativë shumë efektive në stabilizimin e mikroflorës në aparatit tretës të derrave. Kjo sjell uljen në masë të përdorimit të medikamenteve.

Rritja e rendimentit si pasojë e ndikimit të fermentuesve organikë, bazohet në disa faktorë: Në përmirësimin e higjenës së ushqimeve, uljes së vlerës së pehashit në stomak, uljes së numrit të mikroorganizmave të veçantë atakues, rritjes së aktivitetit të enzimave, të zhvillimit pozitiv të indeve të aparatit tretës dhe të një vlerësimi më të mirë të përbërësve ushqimor. Këto efekte mund të intensifikohen nëpërmjet përzgjedhjes dhe kombinimit të fermentuesve të ndryshëm organikë.

Gicat kanë nevojë për mbrojtje të veçantë.

Pas momentit të shkëputjes nga pirja e qumështit të një gici mund të bjerë niveli i përkujdesjes me fermentues qumështi. Një përzierje fermentuesish që i korrespondon nevojave për qumësht të fermentuar të gicit, mundëson furnizimin me energji dhe bashkë me këtë aktivizimin e qelizave intensinalë. Stresi që shkaktohet shpesh nga kalimi nga ushqimi në ushqim, reduktohet në masë dhe nxitet marrja e ushqimit nëpërmjet fermentuesve të shijshëm të qumështit (efekti CCM).

Suplementi i kombinimit të fermentuesve Schaumacid Protect me përmbajtjen e acideve yndyrore ka dhënë rezultate të mira në rritjen e gicave. Është vërejtur në praktikë një gjendje më e mirë shëndetësore dhe një stabilizim në rendiment.

Rezultatet në praktikë

Një praktikë standarte në rritjen e derrave konfirmohet nga të dhënat e vetë fermave. U hulumtua efekti i Schaumacid Protect me MCFA (acidet yndyrore) në parametrin e rendimentit në rritjen e gicave, në rastet kur Schaumacid Protect zëvendësohet nga një përzierje e thjeshtë fermentuesish prej acidi formik dhe propionik.

1.200 gica u strehuan bashkë me 85-86 gica për boks, të cilët ishin me shtresa plastike. U caktuan 7 ndarje për grup ushqimi, dmth 600 gica. Gicat kishin në një moshë mesatare prej 28 ditësh (7 ditë pas shkëputjes) një peshë mesatare prej 7,5 kg. Të ushqyerit vijonte ad libitum me një pajisje ushqimi të lëngshëm me ushqim gjatë 42 ditëve të periudhës së rritjes.

Duke marrë parasysh kohën prej 42 ditësh të eksperimentit dhe peshën fillestare prej 7,5 kg, shtimi i peshës ditore me 500 g për ditë ishte në një nivel të lartë, aq sa në fund u arrit

një peshë mesatare prej thuasje 29kg. Shtesat në peshë u përmirësuan në mënyrë signifikative, me thuasje 39g për ditë (+8%), me anë të përdorimit të Schaumacid Protect.

Me 1,55kg ushqim për çdo kg shtim në peshë, kostoja mesatare e ushqimit ishte krahasueshmërisht sa ajo e periudhës së rritjes. Me Schaumacid Protect u përmirësuan kostot e ushqimit gjatë gjithë kohës së rritjes në mënyrë signifikative 6% në krahasim me kontrollin. Kështu që u deshën 100g më pak ushqim për arritjen e 1kg shtimi në peshë. Eksperimenti shkoi pa ndonjë problem shëndetësor të gicave. Edhe në ushqimin e dosave, përzierja me fermentues qumështi dhe fermentues të tjerë ka dalë me sukses, si psh Schaumacid F. Dosat marrin më shumë ushqim, janë më të shëndetshëm dhe rendimenti i tyre i qumështit rritet. Diarretë edhe zhdukja e E.Colit tek dosat bie dukshëm. Gicat e fazës së mëmëzimit edhe të fazës së shkëputjes mbrohen më mirë nga infeksionet. Pesha e tyre ditore rritet.

Kërkesa specifike për ushqimin e majmerise

Për derrat e majmërisë, acidet yndyrore këshillohen si masë profilaktike kundër diarresë. Ato eliminojnë bakteriet e dëmshme dhe forcojnë sistemin imun. Tretja e ushqimit mund të bëhet më mirë. Përzgjedhja e përzierjes fermentuese duhet bërë respektivisht sipas sasisë së misrit në racion. Kombinimi ideal është ai me pjesë kryesore përbërëse të acidit formik dhe propionik. Ajo e plotëson në mënyrë optimale përmbajtjen natyrale me fermentues qumështi.

Një masë plotësisht efektive kundër salmonelës është përdorimi i Schaumacid S në kombinim me fermentues zinxhir të shkurtër dhe të mesëm. Efekti i menjëhershëm dhe minimizimi i vazhdueshëm i salmonelës, sikurse edhe zvogëlimi efektiv i përqindjes së sasisë së salmonelës në aparatit tretës bën që të ketë siguri në higjenë në të gjitha shkallët e prodhimit.

Programi i Schaumacid ofron fermentues special kompaktë, me një ndikim të lartë antibakterial për përdorim tek gicat, dosat, derrat në majmëri, në shpendari si edhe në ushqimin e lëngshëm. Në raste dhe probleme të veçanta kemi në dispozicion përzierje të tjera fermentuesish. Konsulenti juaj i Schauman ju ofron zgjidhje duke ju vizituar në vendin e punës.